

PARAULES D'HOMENATGE AL DR. FONT i RIUS

(Sessió ordinària de 14 de desembre de 2010)

per

JOSEP-D. GUÀRDIA i CANELA

President de l'A. de J. i L. de Catalunya

L'Acadèmia de Jurisprudència I Legislació de Catalunya ret avui un homenatge íntim a qui és el seu Degà, l'acadèmic més antic, el Dr. Josep Ma. Font i Rius, amb motiu de què enguany s'han celebrat 50 anys de la seva elecció com Acadèmic de número, el dia 29 de gener de 1960, substituint el qui era President de la Corporació, Sr. Joan Ventosa i Calvell.

Hem volgut fer un acte íntim i entranyable. Volem retre homenatge al Dr. Font per tot allò que és i representa. Però especialment des de la vessant de la nostra Acadèmia a la que ell ha aportat coneixements, treball i estima durant aquests més de cinquanta anys.

Aquest mateix any fou elegit també Acadèmic de número de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, Corporació amb la qual la nostra Acadèmia sempre ha tingut molt intenses relacions com ho acredita el fet que hagin tingut cinc Presidents comuns, Ramon Roig i Rey, Joaquim Rey Esteve, Felip Betran i d'Amat, Manuel Duran i Bas i Josep Pella i Forgas. I dos pertanyents a la mateixa família (Maspons i Abadal)

Josep Ma Font i Rius va néixer a Barcelona el 12 d'abril de 1915. Estudià al Col·legi del Jesuïtes del Sagrat Cor del carrer de Casp (i el carisma ignasià es trasllueix en no pocs aspectes de la seva personalitat) i es llicencià en Dret a la Universitat de Barcelona. Alumne de Gálo Sánchez fou deixeble de Luis Garcia de Valdeavellano que també va ser membre de la nostra Acadèmia.

L'any 1945 obtingué la Càtedra d'Història del Dret de la Universitat de La Laguna i passà després per les de Murcia i València. L'any 1954 torna a Barcelona on és Catedràtic fins la seva jubilació. Va ser professor meu durant el curs 1961-62 i Degà els quatre primers anys de la meua estada a la Facultat fins que el curs 1965-66 fou substituït pel Pfr. Albaladejo.

De la meua època universitària recordo especialment tres fets: la profunditat de les seves lliçons magistrals exposades amb gran claredat i que permetien prendre uns magnífics apunts perquè el Dr. Font es resistia a publicar un Manual apel·lant a la dita "*ars longa sed vita brevis*" i en la que, a més d'explicar història ens ensenyava a raonar; l'altura intel·lectual del Seminari que impartia a les tardes sobre temes d'història del dret públic i del que personalment recordo la profunditat amb la qual ens va explicar el "*conventus publicus vicinorum*" de l'època visigòtica; i el record de l'assistència a la Missa setmanal que a la capella de la Facultat posada sobre la cita de Joan, 11, 28. "*Magister adest et vocat te*" celebrava el Dr. Genís Arimón.

M'agradaria subratllar que aquestes paraules tenen per a mí, a més del seu valor teològic, un valor humà que s'adiu molt bé amb la manera de ser del Dr. Font. Sempre que hi ha un mestre (*magister adest*) hi ha una vocació, una crida (*vocat te*). En un moment en què hi ha una gran manca de mestratge, de guia de paradigmes personals, d'exemplaritat, la figura del Dr. Font destaca de manera especial perquè ell ha estat un autèntic mestre que ens ha cridat i ens segueix cridant a seguir el seu exemple.

No toca en un dia com el d'avui referir-se a l'obra del Dr. Font. Afortunadament comptem amb el llibre que es va publicar, ja fa vint-i-cinc anys, amb motiu de la seva jubilació a la Càtedra, en el qual es recullen tot un seguit de treballs amb el títol d' "*Estudis sobre els Drets i Institucions locals en la Catalunya Medieval*". En la "*Semblança*" que allí en feu el seu deixeble Jesús Lalinde Abadia destacà la seva condició de Catedràtic, la seva vocació universitària i historicista, el seu rigor investigador i la seva projecció exterior. Finalment es referí, i a parer meu constitueix la

part més important, a l'home, destacant la seva catalanitat, la seva fortalesa, la seva austeritat, la seva magnanimitat i la seva religiositat cristiana practicant en el si de l'Església catòlica. Faig enterament meves les seves paraules

Sí que voldria, en canvi, ressaltar tota la seva important aportació a les tasques de la nostra Acadèmia. Com he dit abans fou elegit Acadèmic a la sessió de 29 de gener de 1960 per a cobrir la vacant deixada per Joan Ventosa i Calvell que era President de l'Acadèmia, càrrec en el qual fou substituït el mateix dia per Josep Ma. Trias de Bes.

Aquell mateix any va participar, com a Degà de la Facultat de Dret en el Cicle de Conferències que l'Acadèmia va organitzar sobre la Compilació del Dret Civil de Catalunya. A la sessió de 19 d'abril de 1963 el Dr. Font explicà les vicissituds sofertes en procedir a la constitució del Patronat de la *Càtedra "Duran i Bas"*, en la qual (com també en la *Càtedra "Consolat de Mar"*) sempre ell tingué una participació destacada. A la sessió de 8 maig 1964 fou nomenat membre del Jurat del Premi Joan de Déu Trias i Giró instituït per l'Acadèmia

Josep Ma Font Rius ha publicat també a la nostra Revista Jurídica de Catalunya. Ho feu l'any 1960 amb l'article "*Las fuentes históricas de l Compilación*" i l'any 1967 amb el que du per títol "*Els Costums de Catalunya al Rosselló i Cerdanya*".

El Dr. Font va tenir una participació molt destacada al II CJC que va organitzar l'Acadèmia i el Col·legi. Formà part de la Comissió Organitzadora en representació de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.. Fou membre del Comitè d'Actes culturals complementaris. En aquesta condició presentà la magnífica exposició bibliogràfica a la Biblioteca de Catalunya. Josep Ma Vilaseca i Marcet en la Crònica del Congrés diu que el Dr. Font "*feu una encertada síntesi que constituí l millor guia bibliogràfica de l'exposició*". Jo afegiria més. Si algú em demanés una breu però exacta visió històrica del nostre dret, jo li donaria a llegir aquestes poques pàgines en les quals el Dr. Font

ens mostra l'aparició dels nostre dret *“aparellat a la formació d'una consciència nacional o popular catalana”* i ens guia fins a la contemporaneïtat d'un *“sistema jurídic, antic, venerable però no pas caduc ni envellit”*.

El Dr. Font fou el primer dels Acadèmics que va ser rebut en una sessió celebrada fora de Barcelona, Fou a Tortosa amb motiu d'un desplaçament de l'Acadèmia per a celebrar-hi una sessió solemne. Tingué efecte el dia 4 de novembre de 1972 i el seu discurs tingué per títol *“El procés de formació de les Costums de Tortosa”*. Fou contestat per l'acadèmic Joaquim Torres de Cruells. A la sessió pública d'inauguració del Curs 74-75, celebrada el 6 desembre 1874, el Sr Font pronuncià el discurs inaugural sobre *“La projecció de Sant Ramon de Penyafort en la societat catalana del seu temps”* Durant el Curs 1983-84 el Dr. Font presentà una comunicació amb motiu del VII Centenari de la publicació del *Recognoverunt proceres*. El 26 febrer 1991 presentà una comunicació sobre *“Aspectes de dret privar continguts en les ordinacions municipals històriques de Catalunya”*. El 26 de febrer de 1997 presentà una comunicació sobre les *Costums de Tortosa*, arran d'una edició crítica del seu Codi, obra de l'historiador Jesús Masip i publicada per la Fundació Noguera.

El dia 3 de novembre de 1998 el Dr. Font contestà el discurs de recepció de l'acadèmic Santiago Hernández Izal sobre el tema *“L'arbitratge dual considerat com a pacte: una relíquia del passat o bé una possibilitat de futur”*

El 9 febrer de 1988 fou elegit Vicepresident de l'Acadèmia essent President Lluís Figa i continuà fins el 1995, durant la meua primer Presidència

Acabo amb una cita que he fet en altres ocasions però que avui té un sentit especial, Diu Dante Alighieri per boca de Francesca de Rimini a la Divina Commedia (cant V, vers 103 *“amor ch'a nullo amato amar perdona”*). En un vers que expressa magníficament la reciprocitat inexorable de l'estimació. Joan F. Mira l'ha traduït com *“l'amor que obliga a més amor l'amat”*. El Dr. Font al llarg

d'aquests cinquanta anys ha estimat l'Acadèmia, I és just que avui d'una manera forma l'Acadèmia li retorni aquesta estimació amb la seva designació com President honorari i el lliurament d'aquest Diploma que acredita aquesta condició.

Doctor Josep Maria Font i Rius: L'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació el felicita cordialment, li dona molt sinceres gràcies per la seva estimació i s'honora proclamant-lo President honorari d'aquesta Corporació.